

DISPUTATIO MEDICA
Q V A

16.

LUPANARIA

S. V.

Guren-Häuser-

Ex Principiis Medicis qq. improbantur

In Antiquissima atque Celeberrima
Electoralis ad Nicrum,

P R Æ S I D E

GEORGIO FRANCO,

Med. & Phil. D. P. P. Ord. h. t. Fac. Med.

Decano; Acad. S. R. I. N. C. Collega

atq; C. P. Cesar.

Respondente verò

GEORGIO Wicken/ Alsfeldia-Haffo.

In Audit. Jctorum H. S.

Ad Diem 13. Maji cId Isc LXXIV.

HEIDELBERGÆ,

Typis Joh. Christiani Walteri, Acad. Typogr.

VIRIS · JUVENIBUS

*Nobiliss. Clarissimis, Per-eximis atque
Præstantissimis*

DOMINIS omnium Facultatum
(respectivè) Candidatis, Stu-
diosis atque Cultoribus,
Quibus mecum natales dedit alma & com-
munis Mater

ALSFELDIA-HASSORUM

Amicis utpote & olim Commilitonibus Cariss.

*Hoc ἄσκημα ἡγετικὸν καὶ Φιλολογικὸν adscribere volui
una cum voto ut adolescant*

in

DEI GLORIAM
SALUTEM PROXIMI
GAUDIUM PARENTUM
ET
SPEM PATRIÆ!

G. Witten/ Alsfeldia-Hassus.

B. C. D.

§. I.

NUnquam defuerunt ingenia, quorum dicam luxuria an acumine aſtiunculae ſunt inſtitutae de rebus modo vilibus modo plane noxiis; quibus l. laudem; l. laudis ſpeciem comparare ſunt anniſi. Laudarunt ISOCRATES Buſiridem tyrannum, GORGIAS *Leontinus* Helenam adulteram; FAVORINUS Therſiten monſtrum iſtud hominis, THRASYMACHUS (ap. PLATON. *in dial. 1. de Rep.*) inſtitutiam, HEGENDORPHINUS, BUCOLDIANUS atque TURNERUS ebrietatem; LUCIANUS muſcam, PICUS Mirandulae Comes barbariem; I. DOVSA umbram; SYNESIUS Calvitiam; PASSERATIUS cœcitatē & aſinum; *Matthias* CZANAKIUS ſcabiem; BIRKHAIMERUS, CAKDANUS &c. podagram; INSULANUS febrim quartanam; ERASMUS ſtultitiā; HEINSIUS pediculos, MAJORAGIUS lutum, *Caelius* CALCAGNINUS podicem, *Carolus* LIEBHARDUS latrinam; immò BRUNO Italus publicitus Wittebergae Diabolum; ceu habent C. DORNAVIUS *in Encom. Invidiae p. m. 5. ſeqq.* HEIDERUS *orat. 2. de vulpeculis Scholaſticis p. m. 30. &c.*

§. 2. Quemadmodum vero ejusmodi ſpecimina l. joci l. oſtendendi ingenii gratia ſuſcipiuntur; ita faciliorem merentur veniam, ac iſti, qui ſeridò res turpes & noxias l. ob lucellum, l. ob alia commendant. Hos inter refero qui LUPANARIA Reip. utilia exclamant, ne ſc. tententur matronae ac virgines ca-

fitz, ne prolis multitudine ad paupertatem familiae adigantur, & si quæ nugæ sint aliæ, uti fecerunt *Arnold. CLAPMAR. l. 4. de arcan. rerump. cap. 19. Scipio AMIRATUS l. 3. dissert. polit. in Tacit. discurs. 2. &c.* Et eadem concedenda esse videntur affirmare quodque *THOMAS. 12. q. 101. a. 32. it. 22. q. 10. art. 11. & P. GREG. Tholos. 14. de Rep. c. 1.*

§. 3. Quin immò in proclivi sunt varia exempla vetera, recentia. Ap. gentes passim tolerabantur *BALDUIN. Cas. Consc. l. 4. c. 12. cas. 18.* Ancon fuit locus Sardis voluptatum ministeriis paratus, in quo popinæ, scorta atque aliæ id genus deliciae, *ATHE-NEUS l. 12. Dipnos.* Chineses ut castissimas suas uxores magis conservent illibatas, publica permittunt Lupanaria, & ne probis scandalum præbeatur, ea aperiunt extra urbem l. in suburbiis & ne in publicum prodeant cohibentur. *Job. de MENDOZA de Chin. l. 3. c. 20. p. 15.* Olim in prædiis urbanis solebant esse, & quidem etiam multorum honestorum virorum prædiis exercebantur, *ULPIAN. l. ancillarum 27. ff. de Her. pet.* (quod tamen meritò improbat *LANSIUS or. contra Ital. p. 833.*) In Italicis Civitatibus passim haberi publica Lupanaria scribit *David FRÖLICH, Viator. p. 1. l. 3. p. m. 419.* Aded ut publicis vectigalibus elocentur. *M. CHEMNITIUS p. 3. Exam. Concil. Trid. atque Lamb. DANÆUS l. 2. Ethic. Christ. c. 15. ap. CARPZOV. prax. Crim. p. 2. q. 70. n. 10.* Maximè Romæ testibus *SCHONBORN. polit. l. 3. c. 13. & BALDUIN. l. 2. sic A. C. 1620.* Romæ numeratæ fuerunt 1402. meretrices publicæ, vide ap. *LIMNÆUM additt. ad lib. 9. c. 1. n. 86.* Et Pontif. Rom. in fiscum suum annuatim ultra 3000. coronatorum pro lactis censu, quem vulgò dicunt *Wilchjinsse oder Huren-Zoll*, à clero scortisque accipit, ceu ex *Job. GERHARDO in loco de Ecclesia p. 190. & B. MEISNERO allegat CARPZOV. prax. Crim. p. 2. q. 70. n. 7.*

33 Veneti e Germania olim quotannis certo stipendio meretriculas conducebant, quæ vulgi prostarent libidini, juxta, 33 carnificinam publicam, ubi D. Matthæi sanum est. Cæterum 33 ea fuit Venetarum mulierum docilitas, ut Barbaris nunc non 33 sit opus scortillis, quin reipsa ostenderunt, siue copiam, siue ar-

tem

tem meretriciam species, κρείττονας εἶναι διδασκάλων μαθητὰς, ut
 EGNATIUS l. 6. c. 1. Ibi qq. Signori de la Sanità habent matricu-
 lam vel catalogum meretricum: vide ap. LIMN. l. 4. Quod etiam
 Neapoli, ubi ultra 50000. fieri dicitur, scortaque debent nomi-
 na sua profiteri & certam pecuniam persolvere, LIMN. l. c. In Ur-
 be PARISIENSI olim prostibula & lupanaria in ultimis partibus
 civitatis erant certis locis finita: hodie vero exinde contagio
 per omnia urbis viscera diffusa, maxime referta est ejusmodi
 mercibus, ceu ex Nic. a SALIS allegat SPEIDEL. obs. f. m. 614. CRA-
 COVLE qq. haberi refert FRÖLICH. l. c. Campegius Cardinalis di-
 xit se scire Germaniæ quorundam Episcoporum hunc esse mo-
 rem, ut accepta pecunia scortationem suis permittant, ap. Joh.
 SLEID. l. 4. de statu relig. p. m. 94. ad Ann. 1524. Et quod magis est
 H. C. AGRIPPA de Vanit. scient. cap. 63. ait: Palam videmus ubi-
 cumque sunt magnifica ista templa, & sacerdotum monacho-
 rumque collegia, ut plurimum in proximo esse lupanaria: quin-
 & plurimæ monialium & vestalium ac Beguinarum domus,
 privatæ quædam meretricularum fornices sunt, quas etiam
 monachos & religiosos (ne diffametur eorum castitas) non-
 nunquam sub monachali cucullo ac virili veste in monasteriis
 aluisse scimus. Plerumque autem sunt lupanaria in civitatis lo-
 cis obscurissimis, pone muros & balnea, scribente LOTICH. nott.
 ad Petron. p. m. 68.

§. 4. Verum quibus Sanctiora sunt præcordia, ii maxi-
 mè detestantur brutam hanc sorditudinem. E THEOLOGIS
 saltim præter BIBLIA & præcipuè GENTIUM DOCTOREM nomina-
 mus LACTANTIUM l. 6. Inst. div. c. 23. AUGUST. de C.D. l. 14. c. 18. &
 l. 18. c. 21. TERTULL. l. de anima. ISIDOR. l. 18. c. 42. & BALDUIN.
 Cas. Consc. l. 4. c. 12. cas. 18. Ex POLITICIS & ICTIS KLOCK. de æ-
 nar. l. 2. c. 146. SCHÖNBORN. CARPZOV. SPEIDEL. DANÆUM ll. aa.
 KITZEL. Synops. matrim. c. 9. theorem. 2. CANONHER. l. 2. Discurs.
 ad Tacit. Ann. BOCER. l. 2. de illustr. Stat. & polit. c. 4. p. 193. H.
 LATHER. de Censu l. 2. c. 4. n. 34. LIBENTHAL. Coll. Pol. Exerc. II.
 q. 13. ZEPDER. in explan. LL. Mosaic. l. 4. c. 18. f. 456. Et præci-

pae R. A. zu Franckfurt de Anno 1548. ac P. D. de Anno 1577. tit. 26. Ut taceam multos Impp. e militibus suis lupanaria sustulisse, quorum vide exempla ap. ZWINGER. *theatr. V. H. vol. 9. l. 3. f. m. 2272. b. seq. a.*

§. 5. Restat ergo ut & Medici suum addant Symbolum; quorum vices vice hac nobis sumimus donec meliora meliores. Antea vero quam id ipsum præstemus ipsum nomen ex Philologorum monumentis (illa enim præterire mihi fere religio est) eruamus.

§. 6. Συνομιλας præmittimus. *Lupanar* QUINTILIANO (quod CALVINO *Lex. Jur. hac voce f. m. 546.* est locus in quo versantur meretrices: seu, ubi corpore quæstum faciunt: vel ex BALDUIN. est locus publicus, ubi meretrices & prostibula corpore suo impune quæstum faciunt) it. *Lupanarium l. 21. §. sed si in aliquem ff. de recept. qui arbitr. & l. ancillarum 27. ff. de Her. pet.* GLOSS. πορνείον, fornic, ganeum, lupanarium. ONOMAST. *Lupanar χαμαστυπείον.* *Lupanaris χαμαστυπνός;* nempe adjective sicut AMBROSINS dixit lupanare consortium ap. MARTIN. *Lex Phil.* Dicebatur etiam STABULUM ceu *Job. à WOWEREN ad Petron. Sat. cap. 6.* notat ex PLAUTI *Pen. l. 2. 57.* Immo PROSTITUTUM dicatur censentibus ISID. 18. 42. BECMAN. *de orig. LL. p. 473. & MARTINIO.* Sed falluntur, c. ea vox ipsum scortum nōtet, ait CALVIN. *Lex Jur. l. c.* SUMMOENIUM qq. vocabatur Romanis, quasi *submænium*, quia fere sub mœnibus esset, inde sunt *Summanianæ uxores* ap. MARTIAL. III. 82. & XII. 32. quæ corpora sua prostituebant scribente BALD. l. c. THEATRUM audiat etiam juxta ISID. & alii ex MART. 1. 3. nituntur idem asserere. Verum aliter debemus interpretari, conf. SALMUTH. *ad Panciroll. tom. 11 tit. de Habitu Impp. p. m. 421.* Ap. Græcos hæc loca varia fortiebantur nomina. Dicebantur *Galeria, Celostia, Casalvia, Casauria*, quia meretrices, quæ hæc loca inhabitabant, dicebantur *Casalva & Casauræ, Casorides & Casorite*, ut annotavit TIRAQUELL. *ad. c. 18. l. 4. Al. ab Alex. G. D. & ex hoc BALDUIN.* Dicebantur etiam MERITORIA, ceu habent GLOSSÆ ISIDORI item MONUMEN-

TA, quia camerae erant fornicesve ap. C. BARTHIIUM *advers. l. 24. c. 13. it.* LUSTRA ceu NON. MARCELL. *c. IV. §. 272.* probat ex PLAUT. *Afin. & Casin.* ex TURPILLIO in *Lindia* ex AFRAN. in *privign. & ex CICER. Philipp. l. 2.* Habet qq. BARTHIUS *Adv. l. X. c. 2.* quia in principio scorta in silvis seu lustris : dein in urbes translata nomen obtinere speluncae scortorum. Item ARCUATA videntur dicta ; ISIDOR. enim *l. X. lit. F.* inquit. Sub arcuatis prosternebatur fornicatrix, quae loca *fornices* dicuntur. Item CELLAE ceu LOTICH. in *noct. p. 69. ad Petron.* probat ex SENEC. JUVENAL. *sat. 6.* atque MARTIAL. item CELLULAE uti SENEC. *l. 1. controu. 2.* & HIERONYM. in *Chron. Euseb.*

§. 7. Dicitur autem Lupanar a lupa, quo nomine primo Faustuli uxor inter pastores ob corporis vulgati vilitatem veniebat vide LACTANT. *l. 1. Inst. div. c. 20.* & HIERON. *l. d.* Notant deinde lupae omnes eas, quae quæstum corporis facta voluptate faciunt pluresque admittunt. Nolo tamen confirmare fabulam *gl. in c. vidua 16. dist. 34.* ubi meretrix est quæ 23000. vel quæ 40. absque tamen mercede admisit allegante WEHNERO *iii. Frauen und Jungfrauen f. 125.* Eamque merito ridiculam & nugatoriam vocat SALMUT. *l. 4.* Rectius vero (ut obiter hoc addam) meretrix dicitur a merendo juxta L. VALLAM *l. 3. Eleg. c. 10.* quam secundum LUC. DE PENNA quod merendo iteratur vel secundum ALBER. DE ROSAT. in *ditionar. Jur. lit. M.* quasi meretro tmbens a bono opere seu virginitate vel castitate. Alias Prosesta dicuntur ex PLAUTO FESTUS *p. 383.* Prostibula, Prostibula, Alicaria Id. Diobolares LAMBIN. ad Plaut. *Pæn. f. m. 608.* Sellaria, WOWER. ad Petron. *c. 6.* quamvis alii malint Cellaria it. Nonarie ap. PERS. *Sat. l. v. 133.* & ad *b. l.* FOQUELIN. *p. 49.* rationem qq. ex CORNUTO reddit BAL T. BONIFACIUS *Hist. Ludic. l. 12. c. 17. p. 365.*

§. 8. Fracto putamine liberius nucleo vescimur, Lupanaria certe improbantur & ex Medicis principiis. Cum enim in fœdissimo loco mares effeminantur, atque justo largiore semi-

minis effusione remollescant; quid quæso de posteritate sperandum? semen enim generosius generationique idoneum prodigialiter effunditur, sedatoque voluptatis impetu vel matrimonia non appetunt, vel sterilia demum colunt. Conf. B. TIMÆI a *Guldenfle Casus*. & præcipuè mares cito sterilefcunt, v. PLUTARCH. in *vita Lycurg*. Quia semen exhauritur GAL. l. 1. de *sem. ut & feminæ* vid. TIRAQUELL. l. XV. *connubial*. §. 68.

§. 9. Prodigiola porro seminis rejectio immensas corpori infert ægritudines. Sive enim illud secedat ex toto corpore (DEMOCR. & HIPPOCR. l. π. γοῦς ab initio) sive ex cerebro (ALCMEON) sive a corpore & anima convellatur (EPICURUS) s. a spinali medulla defluat (PLATO & ALCINAUS de *doctr. Plat.* c. 17.) s. sit utilissimi sanguinis spuma (PYTHAGORAS) s. ultimi alimenti sanguinei excrementum (ARISTOTEL.) Conf. H. C. AGRIPP. d. V. S. c. 82. s. sit sanguis venosus (GALEN. l. de *sem.* c. 2.) s. sit purior sanguinis arteriosi portiuncula (l. v. HORNE *microc.* §. 66. & R. de GRAEF. *tr. de vir. org. gen.* p. 74.) sive sit ex venis & arteriis simul (VESAL. l. 5. de H. G. F. c. 13.) s. sit mixtura ac temperatura ab omnibus animæ facultatibus avulsa (ZENO & PLUTARCH. l. de *ira conducenda* citante ROSEINK. *med. comm.* l. 2. f. 3. c. 103.) sive e junctis sanguinis & spiritus animalis portionibus constet (CL. D. BRUNO *Fautor & Amicus carissimus dogm. med. gen.* p. m. 61. WARTHON. *Adenogr.* c. 29. MOEBIUS ac I. T. SCHENK.) sive ex rore (BILSIUS in *resp. ad Epist. Tob. Andreae*, p. m. 8.) s. ex lero (BARBAT. de *sangu. & sero* p. m. 46. *seqq.*) s. ex ipsis spiritibus animalibus (CHARLETON. *Oecon. anim. Exerc.* X. §. 8. M. F. HERTOD. in *anno 1. Ephem. Acad. Nat. Cur. obs.* 4. & Nos in *Satyræ Med.* §. 6.) ubique tamen illud ejectamentum nobilem corporis notat jacturam. Quare manifeste istos lascivos hircos videmus non solummodo pallere, vel ipso *Amorum Magistro* teste l. 1. de *arte amandi circa fin.* & AËTIO *retr.* 1. f. 3. c. 8. Sed & calore nimio ardere (amor enim igni solemniter poëtis comparatur) inde *tabes & ariditas corporis, virium lapsus, elumbes incedunt, morbisque calidis e.g.*
fe.

febris, mania, phrenitide, pleuritide, peripneumonia, podagra &c. facillime, sed gravissime, corripuntur.

§. 10. Et qui possit fieri aliter? Ista prostibula cuivis voluptati patent, quem ad modum

Noctes atque dies patet atri janua Ditis.

Quare ex effervescencia illa humorum per amoris vagi & lascivi celtrum humores boni absumentur, vitiosi augentur, aucti adtenuantur, adtenuati facilius inficiantur, infecti evolant, evolantes apprehenduntur,

— sævamque exhalat opaca Mephitim
impellex, inficitque omnes qui impuritatem impuritati commiscant, ut inde evadant impurissimi. Hocque in privato scorto sæpe contingit, nedum in publicis lupanaribus, ubi impune

— intra muros peccatur & extra.

§. 11. Et cum isti, qui ejusmodi libidinosos congressus depereunt, sint maxime Cholericæ; spiritus & consequenter semen igneam fovebit naturam, quod per varias impuras commissiones sordidiorem contrahit putrilaginem, ut dein ipsum scortum & scortatores coinquinentur inficiendo semet ipsos; atque ita, ut in proverbio est, Turdus sibi cacet malum. Digni, certe, qui hoc miserabili scortatorum flagello (ceuluem &eam appellat FOREST. l. 32. Schol. ad obs. 2.) egregie castigentur. Hæc etenim unice ex lupanari publico tetricam trahit originem, si credimus, quæ refert Idem l. a. Schol. ad obs. 1. f. 65. eo videl. tempore quo Carolus Rex Francorum expeditionem Italicam parabat in Valentia Hispaniæ Tarraconensis civitate insigni cepit, ubi elephantiosus quidam ex equestri ordine miles a nobili quodam scorto noctem 50. auræis emit, ad cujus mulieris concubitum frequens cum juvenus accederet, intra paucos dies supra 400. inficiabantur, e quorum numero aliqui Carolum Italiam petentem secuti, hoc malum eo importarunt. Originem luis ejus ex abusu scortorum impurorum ob detestandos atque a Deo vetitos concubitus immensamque pollutionem peculiariter traxisse, consentit Celeb. olim Vir Joh. Cass. FAUSIUS Antecessor meus in Diss. de lue &ea; ut alios complures taceam qui de isto scri-

perunt morbo , quorum tantum Lindenius de scriptis Med. p. m. 744. seq. ad 88. auctores numerat.

§. 12. Et ut per Satyram quasi aliquot commemorem affectus (quis enim effabitor omnes?) qui maxime ex lupanaribus colliguntur; istos brevibus tangam, uberiores tractationem, reservaturus (si Deus vitam & vires!) alii operi de Scortis.

§. 13. Isti ergo cum basio nutritionis & ita vitæ in lupanaribus prodige profundant; quando semen; optimarum partium & spirituum sobolem, copiose rejiciunt; non possunt non vitam sibi decurtare mortemque miseram accelerare, citoque senescere, ceu vel olim unanimiter statuerunt ARISTOT. VII. H. A. 1. & l. de long. & brev. vita c. 3. HALI RODOHAM in 3. technes com. 36. CONSTANT. XXII. Geoponic. 4. IBN. RUSCHD in Canticis com. 156. ABUBETRI RHAZES. ad l. Mansor. l. 4 c. 17. Arnold. de VILLA NOVA in speculo. ALBERT. M. XV. de animal. tr. 2. c. 6. CÆL. RHODIG. XX. L. A. 34. Valesc. de TARANTA l. VI. Philon. c. 3. art. 7.

§. 14. Multo minus difficiles sumus ad credendum eadem seminis prodigitate (ut LUCILII in Satyr. 6. verbo utar) vires profundari; prodigosque fieri imbecillos & languidos ac plane dissolvi, ceu ARISTOT. f. 4. prob. 6. & 22. atque C. CELSUS l. 1. c. 1. edocent.

§. 15. Ob nutrimenti consumptionem, defectum partes merito conqueruntur; hinc scortatoribus in ipso ætatis flore defluunt non solum capilli sed & palpebrarum cilia (qui postremus affectus Græcis μαδάρωσις, μαδαρώτης ή μίλρωσις dicitur teste Job. GORRÆO in desin. med. lit. M. & M. SEBIZ. Disp. I. de pilis probl. V. §. 3.) ceu confirmat summus ARISTOT. 3. H. A. 11. & probl. 1. f. 4.

§. 16. Ventriculi actiones depravantur, pereuntque tam appetitio quam concoctio ABVALI LENTSINA l. 3. sen. 13. tr. 1. c. 36. GALEN. in l. 3. Epid. comm. 1. atque AERIUS tetrab. 3. f. 3. c. 34. & Th. BARTHOLIN. Cent. VI. hist. 94.

§ 17. Maxime autem Cerebro infertur noxa, GALEN. & BARTHOLIN. l. a. ut minus miremur si ex profusa & maxime turpi venere videamur exoriri apoplexiam (VAL. MAX. l. 9. c. 12. PLIN. l. 7.

li 7. c. 53. PONTAN. l. de Obedientia cap. 10. plura ap. ZWINGER. theatr. V. H. f. 531. seqq.) epilepsiam, tremorem, memoriæ nisi plane defectum tamen imbecillitatem; paralyfin, maniam, phrenitidem & plurima alia mala.

§. 18. Nocet itidem oculis impurius iste concubitus, vid. ARISTOT. 2. G. A. 5. & MANARD. l. 6. Epist. 4. renibus, ARISTOT. 4. probl. 2. capiti, ORIBAS l. 1. Euporist. c. 22. Cordi, hepati, pulmōni &c. vid. TIRAQUELL. ad l. XV. connub. n. 43. seqq. & Th. BARTHOLIN. Cent. VI. hist. 94.

§. 19. Instar omnium verò recensebo notabile ex FORESTO l. 26. obs. 6. exemplum: Sartor quidam Delphenfis 29. ann. procerus niger & robustus, neglecta uxore cum muliere alia infecta ex foetida & vetita venere contraxit sibi in pene inflammationem; quod malum dum celabat, inflatione virgæ ac testium augeſcente, atque dein chirurgi alicujus imprudentia accedente, fiebat pejus, ut totum membrum virile intra triduum ad esthiomenum perveniret, appareretque nigrum, corruptum & quasi mortificatum atque færens. In gangrænam tandem transibat, & per partes putrefiebat cum tanto fæore, ut nemo apud ipsum stare posset, & hoc in tam brevi spacio. Successerunt febris, inflammatio gutturis & aphthæ, natium excoriatio, dolor ingens in lumbis, coxis ac femore, singultus per 7. dies atque molesta tussis. Tandem partes penis corruptæ ab alio chirurgo paulatim amputabantur: immo corruptione aucta tandem totum membrum virile cataplasmati adhærens excidit & ablatum fuit; putruitque scrotum, & quod penis adhuc superfuit, usque ad ventrem fuit radicitus reſectum; remanentibus tamen testibus plane denudatis, qui tandem denuo carne novâ accrescente iterum vestiti sunt, & idem supervixit; atque uxore priore mortua, prurientibus testibus alteram duxit, inanis tamen in veneris arena athleta.

§. 20. Placet eodem FORESTO l. 26. obs. 20. hoc superaddere: Nobili Germano 29. ann. una nocte inter duas puellas lascivienti, cum se vino prius implevisset & plusquam tredecim amplexus expertus esset, subito yena in pectore perrupta fuit.

Unde febre ardente cum delirio intra 4. pluresve dies misere nullis remediis juvantibus obit,

Vitaque cum gemitu fugit indignata sub umbras.

§. 21. Adeo vero sunt *Cl. SCHONBORN. l. 3. polit. c. 13.* verba dicentis: *Scorta ista & lupanaria quid aliud in Remp. invehunt, quam morbos publice & hereditario grassantes? Quid aliud faciunt, quam ut ex sano insanum, ex robusto invalidum, ex sólido erectoque corpore lecto affixum, perpetuisque doloribus arctatum efficiant? Nim. qui ex lupanari re infecta domum redeunt ceu jocatur OWENUS in Epigr. 108. lib. 1. reliquos & ita totas familias itidem inficere possunt; quando vel eodem vase bibunt; vel in eadem cloaca desident, vel in uno accubant lecto: Immo mariti uxores; hæque illos; utrique infantes & ita porro.*

§. 22. Quare cum CICERONE *l. 1. de Offic. p. m. 44.* finimus: *Si considerare volumus, quæ sit in natura excellentiâ & dignitas, intelligemus quam sit turpe, diffuere luxuria & delicate ac molli- ter vivere: quamque honestum, parce, continen- ter, severe sobrieque!*

F I N I S.

